

Результати
консультацій з органами виконавчої влади в процесі стратегічної
екологічної оцінки проєкту Стратегії розвитку Закарпатської області на
період
до 2027 року

1. Відомості про консультації з органами виконавчої влади Заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки

На виконання ст.10 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» для визначення обсягу досліджень, методів екологічної оцінки, рівня деталізації інформації, що має бути включена до Звіту про стратегічну екологічну оцінку, Департаментом економічного та регіонального розвитку Закарпатської обласної державної адміністрації було підготовлено Заяву про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки проєкту Стратегії розвитку Закарпатської області на період до 2027 року (далі – Стратегія).

Заява про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки (далі – Заява про визначення обсягу СЕО) була оприлюднена шляхом розміщення на офіційному веб-сайті Закарпатської обласної військової адміністрації (<https://carpathia.gov.ua/oholoshennia?v=6400aeaec5867>) та внесена до Єдиного реєстру стратегічної екологічної оцінки (реєстраційний номер справи № 20-03-5262-24) з метою одержання зауважень і пропозицій громадськості, а також для проведення консультацій з органами виконавчої влади.

Департаментом економічного та регіонального розвитку Закарпатської обласної державної адміністрації повідомлено громадськість про оприлюднення Заяви про визначення обсягу СЕО та проєкту Стратегії у порядку, передбаченому частиною четвертою статті 12 Закону «Про стратегічну екологічну оцінку», та забезпечено вільний доступ громадськості до документів протягом усього строку громадського обговорення. Повідомлення про оприлюднення Заяви про визначення обсягу СЕО було розміщено на офіційному веб-сайті Закарпатської обласної військової адміністрації (<https://carpathia.gov.ua/oholoshennia?v=6400aeaec5867>) та внесено до Єдиного реєстру стратегічної екологічної оцінки. Строк громадського обговорення заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки тривав 10 днів з дня її оприлюднення (з 20.03.2024 р.).

За результатом розгляду Заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки проєкту Стратегії розвитку Закарпатської області на період до 2027 року отримано листи від: Департаменту екології та природних ресурсів Закарпатської обласної державної адміністрації від 20.03.2024 р. № 550/02-01; Департаменту охорони здоров'я Закарпатської обласної державної адміністрації від 29.03.2024 р. № 66/06-3/6. Інформація, викладена в листах, взята до уваги

під час формування Звіту про стратегічну екологічну оцінку проєкту Стратегії розвитку Закарпатської області на період до 2027 року.

2. Відомості про консультації з органами виконавчої влади щодо проєкту Стратегії розвитку Закарпатської області на період до 2027 року та Звіту про стратегічну екологічну оцінку в процесі стратегічної екологічної оцінки

Проєкт Стратегії розвитку Закарпатської області на період до 2027 року та Звіт про стратегічну екологічну оцінку проєкту Стратегії розвитку Закарпатської області на період до 2027 року були розміщені на офіційному веб-сайті Закарпатської обласної військової адміністрації (<https://carpathia.gov.ua/oholoshennia?v=6400aeaec5867>) та внесені до Єдиного реєстру стратегічної екологічної оцінки 12.06.2024 р. Повідомлення про їх оприлюднення було розміщено на офіційному веб-сайті Закарпатської обласної військової адміністрації (<https://carpathia.gov.ua/oholoshennia?v=6400aeaec5867>) та внесені до Єдиного реєстру стратегічної екологічної оцінки. Процедура консультації з органами виконавчої влади тривала 30 днів, починаючи з 13.06.2024 р.

Органи виконавчої влади в межах строку проведення консультацій мали право подати зауваження та пропозиції до проєкту Стратегії та Звіту про стратегічну екологічну оцінку проєкту Стратегії шляхом внесення їх до Єдиного реєстру стратегічної екологічної оцінки.

За результатом консультацій з органами виконавчої влади в процесі стратегічної екологічної оцінки проєкту Стратегії розвитку Закарпатської області на період до 2027 року та Звіту про стратегічну екологічну оцінку проєкту Стратегії розвитку Закарпатської області на період до 2027 року отримано листи від: Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 12.07.2024 № 21/21/3135-24 (із повідомленням); Департаменту екології та природних ресурсів Закарпатської обласної державної адміністрації від 26.06.2024 р. № 1066/02-01 (із пропозиціями та зауваженнями); Департаменту охорони здоров'я Закарпатської обласної державної адміністрації від 27.06.2024 р. № 66/06-3/2/6 (із пропозиціями).

ДОВІДКА

про консультації з органами виконавчої влади в процесі стратегічної екологічної оцінки проекту Стратегії розвитку Закарпатської області на період до 2027 року та Звіту про стратегічну екологічну оцінку проекту Стратегії розвитку Закарпатської області на період до 2027 року

№ з/п	Уповноважений орган	Редакція частини проекту ДДП/звіту про СЕО, до якого висловлено зауваження (пропозиції)	Зауваження / пропозиції	Спосіб врахування	Обґрунтування
ДО ПРОЄКТУ СТРАТЕГІЇ					
1.	Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України	До Стратегії в цілому	Повідомлення. ...замовник протягом п'яти робочих днів з дня затвердження документа державного планування розміщує на своєму офіційному веб-сайті та вносить до Єдиного реєстру стратегічної екологічної оцінки затверджений документ державного планування (крім інформації, яка відповідно до закону становить державну таємницю або належить до інформації з обмеженим доступом), рішення про його затвердження, заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування, і письмово повідомляє про це Міндовкілля.	Враховано	Буде виконано впродовж п'яти днів після затвердження Стратегії розвитку Закарпатської області на період до 2027 року на сесії Закарпатської обласної ради.
2.	Департамент охорони здоров'я Закарпатсько	До Стратегії в цілому	Пропозиція. В області вже існує проблема з земельними ділянками для влаштування нових кладовищ. Тому в Стратегії розвитку Закарпатської області	Відхилено	Пропозиція буде розглянута під час розробки ідей проєктів до Плану заходів з реалізації Стратегії розвитку Закарпатської області на період до 2027

	<i>ї обласної державної адміністрації</i>		є необхідність планування на майбутнє будівництва 1-2 крематоріїв з колумбаріями.		року.
ДО ЗВІТУ ПРО СЕО					
1.	<i>Департамент екології та природних ресурсів Закарпатської обласної державної адміністрації</i>	До розділу 1 Звіту про СЕО	Пропозиція. Деталізувати техніко-економічні показники з наданням інформації щодо відповідності проекту Стратегії розвитку Закарпатської області на період до 2027 року Державній стратегії регіонального розвитку на 2021 - 2027 роки (постанова Кабінету Міністрів України від 05.08.2020 №695), іншим документам державного планування.	Відхилено	У розділі 1 Звіту про СЕО наведено інформацію про відповідність проекту Стратегії розвитку Закарпатської області на період до 2027 року (далі - Стратегії) проекту оновленої Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки (зважаючи на завершальну фазу процесу оновлення ДСРР, що зумовлено війною та іншими викликами, що стоять перед Україною), а також іншими документам державного планування (ДДП). Водночас Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку» (від 20 березня 2018 року № 2354-VIII) не вимагає аналізу відповідності проекту Стратегії іншим ДДП з деталізацією техніко-економічних показників. Також зазначена деталізація не вказана і в Методичних рекомендація із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування (затвердженими Наказом Міністерства екології та природних ресурсів України від 10.08.2018 №296 (із змінами, внесеними згідно з наказом Мінприроди від 29.12.2018 №465)).
2.	<i>Департамент екології та</i>	До розділу 4 Звіту про СЕО	Пропозиція. 1) Описати заходи, спрямовані на збереження територій та	Враховано частково	1) Заходи спрямовані на збереження територій та об'єктів природно-

	<i>природних ресурсів Закарпатської обласної державної адміністрації</i>		<p>об'єктів природно-заповідного фонду згідно з Переліком територій та об'єктів природно-заповідного фонду загальнодержавного та місцевого значення, розташованих у Закарпатській області станом на 01.01.2024 року (сайт: ecozakarp.at.gov.ua) на виконання вимог Закону України «Про природно-заповідний фонд України»;</p> <p>2) Провести розрахунки та аналіз ймовірного впливу на згадані території та об'єкти із зазначенням компенсаційних та природоохоронних заходів.</p>		<p>заповідного фонду зазначені в розділі 7 Звіту про СЕО.</p> <p>Також розділ 7 Звіту про СЕО доповнено описом заходів, спрямованих на збереження територій та об'єктів природно-заповідного фонду згідно з Переліком територій та об'єктів природно-заповідного фонду загальнодержавного та місцевого значення, розташованих у Закарпатській області станом на 01.01.2024 року (сайт: ecozakarp.at.gov.ua) на виконання вимог Закону України «Про природно-заповідний фонд України» (подано в окремому файлі, як Додаток до Звіту про СЕО Стратегії розвитку Закарпатської області).</p> <p>2) У Стратегії визначено стратегічні та оперативні цілі, а також завдання розвитку Закарпатської області на період до 2027 року. Водночас Стратегія не передбачає конкретних заходів, які можуть мати вимірювальний позитивний чи негативний вплив на природоохоронні території та об'єкти. Відтак провести детальні розрахунки та аналіз неможливо.</p>
3.	<i>Департамент екології та природних ресурсів Закарпатської обласної державної</i>	До розділу 7 Звіту про СЕО	Пропозиція. Описати заходи, спрямовані на збереження інших територій, що підлягають охороні згідно з вимогами Закону України «Про екологічну мережу України», рішення Закарпатської обласної ради від 10.07.2014 №1033 «Про затвердження	Відхилено	У розділі 7 Звіту про СЕО наведено Заходи, які передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення ймовірних негативних наслідків виконання Стратегії в розрізі компонентів довкілля. Також розділ 7 Звіту про СЕО доповнено описом заходів, спрямованих

	<i>адміністрації</i>		схеми формування екологічної мережі Закарпатської області».		на збереження територій та об'єктів природно-заповідного фонду. Водночас пропозиція щодо доповнення даного розділу не містить конкретного переліку інших територій, щодо яких пропонується описати заходи з їх збереження.
4.	<i>Департамент екології та природних ресурсів Закарпатської обласної державної адміністрації</i>	До розділу 9 Звіту про СЕО	Пропозиція. Описати заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення.	Відхилено	Заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, передбачені в розділі 9 Звіту про СЕО. Моніторинг наслідків виконання Стратегії здійснюватиметься відповідно до вимог Порядку здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, затвердженого постановою Кабінету міністрів України від 16.12.2020 № 1272.

Директор департаменту
економічного та регіонального розвитку

Тарас ТРИНДЯК

3. Обґрунтування обрання саме цього документа державного планування у тому вигляді, в якому він запропонований до затвердження серед інших виправданих альтернатив, представлених до розгляду

Аналіз та оцінка соціально-економічної, демографічної, екологічної ситуації в Закарпатській області, дає змогу припустити, що будуть проведені заходи із збереження поточного стану довкілля. В процесі СЕО здійснено оцінку факторів ризику і потенційного впливу на стан довкілля, враховано екологічні завдання регіонального рівня в інтересах ефективного та стабільного соціально-економічного розвитку області та підвищення якості життя населення.

Підготовлений проект Стратегії загалом враховує принципи екологічної збалансованості (сталого розвитку) регіону та зорієнтований на зниження антропогенного впливу на довкілля. У структурі цілей Стратегії розвитку Закарпатської області на період до 2027 є стратегічна ціль 3 «Охорона довкілля та збалансований розвиток гірських та сільських територій області», в якій визначені основні завдання та заходи щодо дбайливого використання ресурсів, зберігання і поліпшення екологічного стану, зокрема оперативна ціль 3.1 «Збереження та відтворення біологічного і ландшафтного різноманіття, природних комплексів, водних, земельних та лісових ресурсів, розширення регіональної екологічної мережі» передбачає заходи із збереження і раціонального використання водних ресурсів, у т. ч. водно-болотних угідь на всіх природних висотнозональних територіях регіону; розвитку ефективної системи моніторингу невиснажливого і раціонального використання мінеральних і термальних вод області; формування еколого орієнтованого багатofункціонального, наближеного до природи лісівництва та захист лісів від впливу кліматичних змін; і т. п., що в кінцевому результаті повинно забезпечити позитивний вплив на атмосферне повітря, водні ресурси, ґрунти, а також здоров'я населення. Оперативна ціль 3.2 «Дружній до довкілля простір області» передбачає реалізацію заходів скерованих на підвищення якості водопостачання та водовідведення, очистки стічних вод на всій території області; створення ефективної системи управління відходами; поширення екоосвіти серед населення регіону; захист територій і населених пунктів регіону від повеней, паводків, підтоплень, запобігання і захист гірських територій від селей, зсувів та ерозії і деградації ґрунтів, зневоднення та зниження рівнів ґрунтових вод. Реалізація зазначених завдань також в кінцевому результаті сприятиме позитивному впливу на покращення стану довкілля в регіоні.

Позитивний вплив на стан здоров'я населення матимуть заходи оперативної цілі 1.3 «Формування доступного, інклюзивного, здоров'я зберігаючого простору для фізичного відновлення та розвитку людини» стратегічної цілі 1. «Розвиток орієнтований на людину». Вони спрямовані на забезпечення функціонування спроможної системи громадського здоров'я та формування здорового способу життя; формування спроможної мережі закладів охорони здоров'я всіх рівнів (в т.ч. зі створенням реабілітаційних відділень); охорону материнства та дитинства, поширення знань та практик щодо збереження репродуктивного здоров'я; розширення мережі закладів та створення інклюзивної спортивної інфраструктури.

У проєкті Стратегії розвитку Закарпатської області на період до 2027 враховано принципи, пріоритети, стратегічні, операційні цілі та завдання проєкту оновленої Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки. Стратегічні та оперативні цілі та завдання Стратегії розвитку Закарпатської області на період до 2027 достатньо добре узгоджуються з національними стратегічними екологічними цілями та відповідають стратегічним цілям державної екологічної політики, визначеним Законом України «Про Основні засади державної екологічної політики України на період до 2030 року» та Стратегії екологічної безпеки та адаптації до зміни клімату до 2030 року.

Основними екологічними проблемами регіону є зростання забруднення атмосферного повітря пересувними джерелами забруднення; скид, головним чином, житлово-комунальними підприємствами, поверхневого стоку, що формується на території громад регіону без очистки, та недостатня якість очищення стічних вод на очисних спорудах; забруднення поверхневих вод внаслідок природних катаклізмів; небезпечні екзогенні геологічні процеси; забруднення земельних ресурсів об'єктами промисловості та сільського господарства; надмірне туристичне навантаження в пікові періоди на рекреаційні зони з термальними джерелами; антропогенний вплив (туризм, збір рідкісних рослин, вирубка лісу тощо) на природоохоронні території; поширення інвазійних видів рослин; низька ефективність системи управління відходами (відсутність потужностей з утилізації побутових відходів, слабо розвинена система роздільного сортування відходів); низька якість води через значну амортизацію водопровідних мереж. Реалізація Стратегії не повинна призвести до появи нових негативних впливів на довкілля, у т. ч. на здоров'я населення. Ймовірність того, що реалізація призведе до таких можливих впливів на довкілля або здоров'я людей, які самі по собі будуть незначними, але у сукупності матимуть значний сумарний (кумулятивний) вплив на довкілля, є незначною. Реалізація багатьох основних завдань Стратегії потенційно сприятиме покращенню екологічної ситуації в регіоні.

Відтак, розглянувши альтернативи аналізованому проєкту Стратегії розвитку Закарпатської області на період до 2027, дійшли висновку, що в інтересах забезпечення ефективного соціального та економічного розвитку Закарпатської області на засадах екологічної збалансованості найбільш прийнятним варіантом буде затвердження аналізованого проєкту Стратегії з врахуванням окремих пропозицій/зауважень, отриманих під час консультацій з органами виконавчої влади в процесі стратегічної екологічної оцінки.

За результатами консультацій з органами виконавчої влади в процесі здійснення стратегічної екологічної оцінки проєкту Стратегії вирішено:

1. Погодити Звіт про стратегічну екологічну оцінку проєкту Стратегії розвитку Закарпатської області на період до 2027 року з урахуванням окремих пропозицій/зауважень органів виконавчої влади.
2. Підготувати та подати проєкт рішення обласної ради «Про Стратегію розвитку Закарпатської області на період до 2027 року» на затвердження обласній раді із дотриманням вимог постанови Кабінету

Міністрів України від 4 серпня 2023 р. №816 (після отримання спеціального висновку від Мінінфраструктури).

3. Департамент економічного та регіонального розвитку Закарпатської обласної державної адміністрації протягом п'яти робочих днів з дня затвердження Стратегії розвитку Закарпатської області на період до 2027 року розміщує на офіційному веб-сайті Закарпатської обласної військової адміністрації та вносить до Єдиного реєстру стратегічної екологічної оцінки затверджений документ державного планування (крім інформації, яка відповідно до закону становить державну таємницю або належить до інформації з обмеженим доступом), рішення про його затвердження, заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування, і письмово повідомляє про це Міндовкілля.

**Директор департаменту
економічного та регіонального розвитку**

Тарас ТРИНДЯК